

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Kupčije za kulisami svetovne diplomacije

Lavalova akcija se vendarle nadaljuje - Pomirljiva Baldwinova izjava - Lord Eden se posvetuje v Parizu - Tudi Društvo narodov zavlačuje sklenitev izvajanja sankcij

Mussolinijevi predlogi

PARIZ, 21. oktobra. Zdi se, da prizadevanja zadnjega časa, ki se vodijo za kulisami evropske diplomacije velesil, vendarle niso ostala brez vseh posledic. Vse kaže, da se pogajanja za mirno likvidacijo nastalega položaja vendarle nadaljujejo. Zatrjuje se, da se je Laval končno posrečilo pridobiti tako Mussolinija, kakor tudi Baldwinja za pogajanja. Mussolini ni Lavalovi akciji nenačeljen in je na njegove precej določene predloge tudi določno odgovoril. Glede likvidacije abesinske zadeve predlaga Mussolini ustavitev vojne pod pogojem, da dobi Italija brezpogojno pokrajino Tigre in mandat nad onimi abesinskimi pokrajinami, ki jih označuje kot etioopske kolonije. Sama Etiopija, to je ledro sedanje Abesinije, pa naj bi ostala samostojna, toda pod mednarodno nadoblastjo, pri kateri bi imela Italija glavno besedo.

Baldwinov govor

LONDON, 21. oktobra. Angleški ministrski predsednik Baldwin je imel včeraj v Worcesteru govor, v katerem je med drugim dejal, da Anglija v Društvu narodov ni mogla postopati drugače, kakor je postopala doslej, naglašajo pa, ponovno, da med Italijo in Anglijo ne obstoja noben konflikt, marveč samo med Italijo in Društvom narodov. Nekateri so zadnje dni preveč govorili o vojni, kar gotovo ni koristno. Anglija je vedno pripravljena na sporazum in mirno poravnavo vseh vprašanj. V svetu se je pisalo, da je namen Anglije, boriti se proti fašizmu in ga združiti, to pa je čisto navadna laž. Ta Baldwinov govor se v angleškem, kakor tudi francoskem in drugem tisku zelo obširno komentira in naglašajo, da bi utegnil mnogo doprinesti do tega, da bi se razgnali temni oblaki. Baldwinov govor dokazuje, da je Anglija za sporazum. Vendar listi ne prikrivajo težkoč, ki še obstajajo in bi jih bilo treba premagati.

Lord Eden v Parizu

PARIZ, 21. oktobra. Angleški minister za Društvo narodov lord Eden je prišel včeraj v Pariz, kjer se je sešel z generalnim tajnikom Društva narodov Avenolom ter razpravljal z njim o možnostih mirne poravnave konfliktov, ki so nastali zaradi italijansko-abesinske vojne. Zdi se pa, da je njegov namen stopiti v stik tudi z Lavalom. S tem v zvezi pišejo nekateri francoski listi, da angleški komentariji o francoskem odgovoru Angliji niso točni. Francoska vlada nikakor ni obljubila podpirati angleško mornarico na Sredozemskem morju v primeru italijansko-angleškega spopada, ampak samo v primeru izvajanja po Društvu narodov sklenjenih akcij. Ako bi Francija odgovorila Angliji tako, kakor komentirajo napačno nekateri listi, bi to pomenilo, da bi morala ona namesto Anglije prevzeti na Sredozemlju policijsko službo, kar pa hvaležno odklanja. Nadalje poroča pariški tisk tu-

di, da med angleškim ministrskim predsednikom Baldwinom in ženevskim delegatom Edenom ni popolnega soglasja, in nastopa Eden dosti bolj nepomirljivo, kakor bi smel.

Izvajanje sankcij odgodeno

ZENEVA, 21. oktobra. Plenum odbora za sankcije je sprejel Edenov predlog o bojkotu italijanskega blaga z vsemi glasovi, razen glasov Avstrije, Madžarske in Albanije, ki se glasovanja niso udeležile. Po tem predlogu se določa vse ono blago, ki se v Italiji ne sme kupovati, ako se uvede izvajanje sklenjenih sankcij. Obenem se je sklenilo pozvati vse članice Društva narodov, da pripravijo vse potrebno za izvajanje sankcij v trenutku, ko bi bilo to razglašeno. Odbor je ob tej priliki razpravljal tudi o ukre-

pih proti državam, ki sankcij ne bi hotele izvrševati, kakor tudi o odškodnini za one članice, ki bi z izvajanjem sankcij utrpeli gospodarsko in finančno škodo. O obeh zadevah so bili določeni načrti, ki se bodo še izpopolnili. Obenem pa je odbor za sankcije sklenil odgoditi svoje zasedanje do 31. t. m., ker pričakuje, da bodo do takrat že prispeli potrebni odgovori vseh držav članic Društva narodov. Ta odgoditev zasedanja pomeni dejansko tudi odgoditev izvajanja sankcij do pričetka prihodnjega meseca. V tem času se pa lahko marsikaj zgodi in ni izključeno, da takrat sankcije sploh ne bi več prišle v poštev. To potrjuje znova, da se za kulisami velike diplomacije nekaj dogaja in nastane iz vsega lahko neka kupčija, ki je svetovna javnost gotovo ni pričakovala.

Zastoi na vseh frontah

Nobenega napredovanja - Čiščenje ozadja - Italijanska proklamacija - Mobilizacija

Poročilo z bojišč

LONDON, 21. oktobra. Na abesinskih frontah ni nobenih dogodkov, le ponekod se vrše manjši boji. Abesinski oddelki napadajo kjer le morejo Italijane in se po napadih takoj zopet umaknejo v gorovja in gozdove. Med tem se vrši na severni fronti premikanje italijanskih in abesinskih čet, ki grade dalje utrjene postojanke. Po raznih vesteh, ki pa uradno še niso potrjene ne z ene ne z druge strani, se je severna abesinska vojska umaknila za nekaj kilometrov proti jugu, kjer je bila prav za prav določena zgraditev utrjenih postojank. Tako je nastal med obema frontama nekaj prazen pas, v katerem pa drže važnejše postojanke v rokah manjši abesinski oddelki, katerih naloga je zadrževati podiranje Italijanov in jih stalno vznemirjati. Na vzhodnem bojišču ni absolutno nikakih dogodkov, ker so Italijani tam umaknili svoje čete. Na jugu traja dalje deževje in tudi ni večjih operacij.

Italijani čistijo

RIM, 21. oktobra. Italijanske čete love v ozadju fronte manjše in večje abesinske bande, ki so se skrile v gore in gozdove z namenom, da bi od zadaj vznemirjale gibanje čet. Nekateri teh čet so se zaradi pomanjkanja hrane in streliva tudi same vdale. Raz. tega so Italijani pozvali prebivalstvo zasedenega ozemlja, da takoj izroči vse svoje orožje. Abesinci prihajajo zaradi tega iz svojih skrivališč in izvršujejo te ukaz. Po drugih krajih pa vrše Italijani preiskave in so zaplenili že mnogo orožja. Posledica vse te akcije je, da so italijanske čete dobile doslej v roke že okoli 8.000 pušk najrazličnejšega evropskega izvora.

Aneksija Tigre in Agame

ASMARA, 21. oktobra. Italijanski poveljnik general de Bono je izdal včeraj na ljude v zasedenega ozemlja proklamacijo, v kateri slovesno izjavlja, da sta vija pokrajini Tigre in Agame pod oblast

čenega roka javiti pri italijanskih vojaških oblastvih, kjer morajo priseči zvestobo Italiji in bodo prejeli tudi nadaljnja navodila. Kdor se temu ne bo pokoril, bo proglašen za sovražnika in se bo proti njemu postopalo po določenih vojnega stanja. Tributo se odpravlja in ukinja se tudi carina med zasedenim ozemljem in italijanska Eritreja.

1.200.000 vojakov

RIM, 21. oktobra. Z doslej izvršeno mobilizacijo ima Italija vsega skupaj pod orožjem preko milijon 200.000 vojakov. V Afriki ima okoli 200.000 vojakov, nadalje več 10.000 miličnikov in domačinske čete. Odpošiljanje vojaštva v vzhodno Afriko se nadaljuje in je včeraj odpotovalo iz Neaplja na dveh parnikih zopet 3.000 mož. Iz Barcelone pa poročajo, da je tjakaj prispelo s parnikom »Augustus« 492 Italijanov iz Argentine, Urugvaja in Brazilije, ki se vračajo v domovino kot prostovolci, da se udeležijo bojev v Afriki. Med temi je 80 bivših častnikov.

Okna v svet

Nadomestne volitve v francoski senat

PARIZ, 21. oktobra. Pri včerajšnjih nadomestnih volitvah v senat so dobili konservativci 3 (prej 3), skupina Louis Marin 16 (20), ljudski demokrati 5 (2), levičarski republikanci (Tardieu- 8 (6), neodvisni radikali 7 (7), radikalni socialisti 39 (43), rep. socialisti 1 (1), neodvisni levičarji 4 (3), novosocialisti 4 (5), starosocialisti 5 (6), neodvisni komunisti 1 (1), komunisti 1 (0). Laval je izvoljen v dveh okrajih.

Na tističu domače politike

Stevan Čirić ostane predsednik skupščine

Komnenović je propadel - Senat je zopet izvolil dr. Tomašiča za predsednika

BEOGRAD, 21. oktobra. Včeraj dopoldne sta se sestali obe zbornici narodnega predstavništva k novemu zasedanju. Na sporedu je bila volitev novih funkcionarjev, ki jim je potekla poslovna doba. Prvokrat po letu 1926 sta bili za volitve v Narodni skupnini postavljeni dve listi. Zanimanje za izid volitev je bilo ogromno. Galerije so bile nabito polne, vse vstopnice so bile razdane in tudi diplomatska loža je bila čisto zasedena. Od 313 poslancev sta manjkala samo dva.

Po uvodnem nagovoru starostneža predsednika narodnega poslanca Stevana Jankovića so bile volitve Točno opoldne je starostni predsednik razglasil sledeči volilni rezultat:

Za predsednika je bilo oddanih 311 glasovnic, dosednji predsednik Stevan Čirić je dobil 171 glasov, minister Mirko Komnenović 136, štiri glasovnice pa so bile prazne. Za predsednika Narodne skupščine je torej ponovno izvoljen Stevan Čirić proti vladnemu kandidatu Komnenoviću. S tem je opozicija zmaga.

Za podpredsednika je bilo oddanih 311 glasovnic. Dobili so Fran Markić 166, dr. Josip Režek 166 in Radoslav Vučetić 162 glasov. Ti trije so izvoljeni. Od ostalih so dobili Dragiša Cvetković 146, dr. Vekoslav Miletić 146, in Zafir beg Kulenović 139 glasov. En glas je bil oddan za Vojo Lazića, ostale glasovnice so bile prazne.

Tudi pri volitvah tajnikov so bili oddani glasovi vseh navzočih poslancev. Izvoljeni so bili Ante Kovač s 169, Voja Nenadić s 166, Mustafa Mulalić s 163, Aleksander Lazarević s 160 in dr. Drago Damić s 146 glasovi. Dalje so dobili Miloje Sokić 135, Novica Popović 135, dr. Andrej Veble 133, Milan Bajdak 133 in Dragomir Stojadinović 133 glasov. — Praznih je bilo sedem glasovnic, ostali glasovi so se cepili.

V senatu je imel uvodni govor starostni predsednik Ivan Hribar, nakar so sledile volitve, katerih izid je vsa zbornice sprejela z velikim aplavzom. Za predsednika je bilo oddanih 79 glasov, enako število za podpredsednike, za tajnike pa 78 glasov. Izvoljeni so bili za predsednika dr. Ljubomir Tomašič s 67 glasovi, za podpredsednike dr. Miroslav Ploj s 66 in dr. Uroš Krulj s 65 glasovi, za tajnike pa Milutin Dragović s 65, dr. Djuro Kotur s 66 in Vaso Glušić s 66 glasovi. Ostale glasovnice so bile prazne.

Po glasovanju za predsedstvo Narodne skupščine je dal dr. Milan Stojadinović, predsednik vlade in minister zunanjih zadev, na prošnjo novinarjev izjavo, v kateri jim je kratko odgovoril: »O volitvah predsedstva Narodne skupščine sem imel ondan priliko pojasniti v klubu stališče kraljevske vlade. Tej svoji izjavi nimam ničesar dodati, ne vzeti.«

Domači razgledi

V slovo generaloma Sokoloma

Mogočna odhodnica generaloma Hadžiću in Putnikoviću ter podpolkovniku Radovanoviću in dr. Cerkvenciču — Pomemben zahvalni govor generala Svetozarja Hadžića

Sobotni poslovilni večer namenjen počastitvi štirih odhajajočih vrlih Sokolov, mestnega poveljnika generala Svetozarja Hadžića, poveljnika tukajšnje inženjerske podoficirske šole generala Bože Putnikovića, poveljnika tukajšnjega 32. topniškega polka Mihajla Radovanovića ter neutrudnega prosvetarja sokolskega društva Maribor I. dr. Cerkvenciča, se je razvil v spontano in učinkovito manifestacijo za vzvišene ideje Sokolstva ter onih nabel, ki jih je v svojem vladarstvu uveljavil blagopokojni veliki kralj Aleksander I. Zedinitelj. Hkrati pa se je ob veličastni udeležbi, predvsem mladine pokazala krasna bilanca sistematičnega in podrobnega sokolskega delovanja, s kakršnim se lahko ponosa sokolsko društvo Maribor I., ki ima v starosti dr. L. Pivki svojega neutrudnega voditelja in organizatorja. Množica častnih gostov ter članstva omenjenega društva, ki je šlo v seznamu svojega članstva tudi omenjene štiri iz Maribora odhajajoče slavljence, je čisto zasedla prostrane prostore telovadnice in priključene gledališke dvorane tukajšnje inženjerske podčastniške šole.

K poslovilnemu večeru so prihiti člani in članice sokolskega društva Maribor I., častna zastopstva ostalih mariborskih sokolskih društev, številni predstavniki vseh tistih nacionalnih organizacij, predvsem Narodne obrane in strelskih druščin, ki so v imenovanih 4 slavljencih imeli svoje nesebične sodelavce, oziroma vnete in goreče pospeševalce. Med drugim je bilo opaziti med odličnimi gosti bivšega mestnega predsednika mariborskega dr. Franjo Lipolda s soprogo, magistratnega direktorja Rodoška, kot zastopnike mariborske sokolske župe starost dr. Goriška, podstarosta Kranjca in tajnika Dojčinovića, vpokojenega šolskega nadzornika Tomažiča kot zastopnika Narodne obrane in Ciril-Metodove družbe, ravnatelja dr. J. Tomiška kot predstavnika Naših kril. Mestne godbe in Akademskega sabljaškega kluba, nadalje dr. Dolarja, predsednika NO in Maistrovih borcev, J. Vokača, predsednika UJNZB, M. Kralja pred. »Nanos«, nadalje dr. Šalamuna kot zastopnika ptujskega Sokola in strelske družine, nadalje predsednika tukajšnjega združenja rezervnih častnikov J. Perharc, dr. Vauhnik kot zastopnika tukajšnjega okrožnega odbora strelskih druščin ter druge številne odlične predstavnike mariborskega javnega življenja. Posebno močno zastopstvo so poslali mariborski častniki s polkovnikom g. Stanešičem ter polkovnikom Nikoličem.

Najprej je pevski zbor »Jadrana« pod mojstrskim vodstvom prof. Vrabca ubralo odpel uvodno pesem, nato pa je spregovoril toplo občutene pozdravne besede dr. L. Pivko, starosta sokolskega društva Maribor I., ki je svojim odhajajočim visoko čislanim članom priredilo to edinstveno lepo odhodnico. V svojem nagovoru je poudarjal, da so temeljni omenjenega društva čvrsto zasedrni v članstvu, da ni radi redukcije plač niti eden član izstopil iz društva. Nasprotno so strnjene vrste tega sokolskega društva, ki ga tvorijo pretežno pripadniki nižjih delavskih slojev iz dneva v dan vse močnejše in številnejše. Sledila je ljubka deklamacija Sokoličice Račičeve, nato zanosno recitiranje pomembnih izrekov velikega kralja Aleksandra I. Zedinitelja po dijaku Črtiču. V mehko občutje je izzvenela deklamacija g. Anice Štraserjeve, v gladkem potoku je orisala s. Krajčeva veličastne vtise ob priliki letošnjega sofijskega sokolskega izleta, nakar je spregovoril poslovilne besede starosta mariborske sokolske župe dr. Milan Gorišek, ki je v svojih z navdušenjem sprejetih izjavah podčrtal, da gre sokolska mladina v zasledovanju

vzvišenih ciljih Sokolstva ter izpolnjevanju veličastne oporoke kralja Zedinitelja svojo ravno pot in da je pri tem nikdo in nič ovirati ne more. V prisrčnih besedah je nato odvetnik dr. Miloš Vauhnik kot podpredsednik tukajšnjega okrožnega odbora strelskih druščin naglašal nevenljive zasluge, ki si jih je pridobil pri organizaciji strelskih druščin odhajajoči general Božo Putniković, ki ga je ob odhodu iz Maribora 52 strelskih druščin izvolilo za svojega častnega člana ter mu izročilo krasno izdelano spominsko diplomu. Nato se je dvignil v imenu vseh 4 slovljencev general Svetozar Hadžić ter v svojih zahvalnih izjavah razvil nekatere pomembne idejne smernice, ki se naj jih drži sokolska mladina. Izrazil je svoje veselje, da vidi ob svojem odhodu iz

Maribora, kako čvrsto in trdno je zasedrta sokolska in jugoslovanska misel v srcih mariborske mladine. Frenetični aplavz je sledil njegovim besedam. Zaključne besede je še spregovoril br. Sošič, nakar je sledil zabavni del krasno uspele poslovilne prireditve. Ves čas sta odlično in uspešno sodelovala pevski zbor »Jadrana« in orkester »Drave«; blagodoneče je zvenel v številnih solospelih Faganelijev bariton.

General S. Hadžić odhaja v Sarajevo, kjer mu je poverjena važna naloga vzgoje naše rezervno-oficirske mladine kot poveljniku tamošnje šole rezervnih častnikov. General Božo Putniković je imenovan za mestnega poveljnika v Karlovcu, podpolkovnik Mihajlo Radovanović se podaja v Beograd, kjer prevzame poveljstvo samostojnega topniškega polka, dr. Cerkvencič pa je odpotoval v Celje. Vsem odhajajočim želimo, da bi živel v njih spomin na Maribor v najsvetlejši podobi, da bi se čim prej vrnili zopet v našo sredino in pa da bi na svojih novih službenih mestih dosegli čim lepša priznanja svojih odličnih sposobnosti, neumorne delavnosti in požrtvovalnega patriotskega in sokolskega udejstvovanja.

Športno gibanje

SK Železničar ima že dve točki več

Po koristnejši igri je včeraj moštvo SK Železničarja odločilo tekmo s Čakovečkim SK na njegovem igrišču v svojo korist in se obenem zasedrilo na prvo mesto tabele mariborskega čakoveškega okrožja — V Mariboru je Rapid sigurno odpravil Celjane — Bogat prvenstveni program po državi

Včerajšnja nedelja je prinesla v našem okrožju le eno prvenstveno tekmo, in sicer sta se v Čakovcu srečala Čakovečki SK in mariborski Železničarji, ki se je končala s presenetljivo zmago SK Železničarja. Zmaga SK Železničarja na čakoveških tleh je tembolj pomembna, ker se zadnje leto niti enemu slovenskemu klubu ni posrečilo, da bi v Čakovcu iztrgal ČSK obe točki. S včerajšnjo zmago se je SK Železničar krepko zasedrilo na prvem mestu prvenstvene tabele, ki kaže sedaj naslednjo sliko:

SK Železničar	2 2 0 0 6:1 4
Čakovečki SK	2 1 0 1 5:2 2
ISSK Maribor	3 1 0 2 9:4 2
SK Rapid	1 0 0 1 1:4 0

V nastopnem prinašamo podrobnejše poročilo o prvenstveni tekmi v Čakovcu:

SK Železničar:Čakovečki SK 2:1 (2:0).

Po nepričakovanem, zato pa tem lepšem uspehu SK Železničarja v borbi z ISSK Mariborom, so šanse SK Železničarja zelo porasle, zato je bilo zanimanje za včerajšnje srečanje tembolj napeto. Železničar se je podal v Čakovec v »spremstvu« okoli 150 »drukerjev«, ki so bili ves čas tekme tesno zvezani z moštvom, ki je imelo težko nalogo, da zapusti igrišče neporaženo. Vremenške prilike niso bile baš ugodne, ker je ves čas deževalo, zato tudi igra ni bila na posebni višini.

Treba je kar v začetku poudariti, da je tekmo za Železničarja v veliki meri dobila ožja obramba, v kateri se je posebno odlikoval vratar Mahanec. Krilci so svoj napad dobro zalagali z lepimi žogami ter se tudi defenzivno z uspehom udejstvovali. Napad se zaradi polzkega terena ni mogel razviti, vendar je z učinkovitimi napadi preko kril stalno ogrožal vrata nasprotnika. V tej formaciji je bila desna stran malce boljša od leve.

Čakovčani so bitko izgubili po trdem odporu. V prvem polčasu so bili krepko potisnjeni v obrambo. Ko so pa v drugem polčasu v polju deloma prevladovali in izvedli nevarne in krepke napadne akcije, je bilo že prepozno, na drugi strani pa je bila obramba Železničarja budno na stazi, ter s krepšim starom čistila, kar se je dalo. Napad ČSK je bil po svojem učinku kaj pester. Obe krili sta dali malo dobro igro, a v notranji trojici se je izgubljal preveč v ozadju vodja napada. Krilska vrsta in ožja obramba sta sicer podaljšala igro, vendar sta posvetili premalo pa-

žnje nasprotnima kriloma, od koder je stalno pretela nevarnost.

Goli so padli v 20. minuti prvega polčasa po Lešniku, v 37. minuti je Turk zvišal na 2:0; v drugem polčasu pa je zabil častni gol za ČSK v 29. minuti Ronjak po avtogolu!

Sodil je g. Schneller iz Maribora. Tekmo je imel ves čas v rokah ter opravljal svojo funkcijo objektivno in strogo.

Prihodnjo nedeljo se prvenstveno tekmovalje nadaljuje, in sicer se bosta srečala na Rapidovem igrišču SK Železničar in SK Rapid. Da se čimbolje pripravi na to važno prvenstveno tekmo, je SK Rapid včeraj povabil v goste moštvo SK Celja, s katerim je včeraj na svojem igrišču odigral prijateljsko tekmo. Rezultat je bil

SK Rapid:SK Celje 5:0 (0:0).

Rapid ni imel težkega stališča ter je zaslužno zmagal. Napad je vprizoril lepe akcije, ki pa niso vedno rodile uspeha. Šele v drugem polčasu, ko je obramba Celjanov nekoliko popustila, se je Rapidovemu napadu posrečilo zaporedoma zabiti pet golov. V ostalem se je tekma gibala na precej nizkem nivoju, ker so bili Celjani prešibek nasprotnik. Sodil je dobro g. Bizjak.

V predtekmi je rezerva ISSK Maribora porazila v prijateljski tekmi rezervo SK Rapida v razmerju 3:1.

SK Ptuj:SK Drava 2:1.

V Ptuj se je včeraj popoldne odigral domači »derby«, ki se je končal z zmago SK Ptuja. Tekma je bila vseskozi zanimiva in napeta ter je potekla v znamenju boorbe za točke. Sodil je objektivno g. Kopic iz Maribora.

Kvalifikacijske tekme za državno prvenstvo.

Ljubljana: Ilirija:Gradjanski 2:1 (1:1).
Zagreb: Primorje:Hašk 2:1 (1:1).
Beograd: BSK:Vojvodina 4:0 (2:1).
Niš: Jugoslavija:Gradjanski 5:1
Zemun: Sparta: ŽAK (Vel. Kikinda) (3:1).

Osljeek: Slavija:Krajišnik 3:0.
Sarajevo: Slavija:Hašduk (S) 3:0.
Osljeek: Concordia:Grafičar 5:2.
Split: Hašduk:Osvit 5:0.

Ostale nogometne tekme.

Zagreb: Slavija (Varaždin):Sparta 7:2 (3:1). S to zmago je varaždinska Slavija postala prvak zagrebskega podsaveza.
Celje: Olimp:Jugoslavija 2:1.

Občni zbor MASK

Mariborski akademski sabljaški klub je imel 12. t. m. svoj redni občni zbor.

Vodil ga je ravnatelj dr. Josip Tomišek, ki je tudi v splošnem označil delovanje kluba, po številu članstva, ne velikega, a v udejstvovanju doma ter v ino zemstvu pomembnega. Podrobno poročilo in o delovanju blagajniškem stanju je podal dr. Fran Pichler; vidna je požrtvovalnost vsega članstva, posebno izvršujočega, zato so očitni uspehi pri turnirjih — klub se je udeležil petih, banovinskega je v Mariboru priredil sam — najvažnejša notranja pridobitev pa je lastna moderno urejena sabljarna, ki pa kajpada dokaj obremenjuje blagajno. Klub je tudi pridobil prvovrstne vežbače tako da se sabljači res morejo izvežbati do popolnosti; zato se priporoča pristop. — Izvolil se je novi odbor. Upravni odbor: predsednik dr. M. Ploj, I. podpredsednik dr. Jos. Tomišek, II. podpreds. ravn. Krejči, tajnik dr. Fr. Pichler, blagajnik sodn. okr. sod. Štukelj, odborniki: upravnik dr. Vrečko, inž. Šlajmer, polk. Reizner, polk. Vavpotič, polk. Bunc, (dve mesti se izpopolnita po kooperaciji); nadzorni odbor: ban. ravn. B. Pogačnik, mag. ravn. Rodošek, ravn. Loos; disciplinski odbor: dr. K. Škapin, dr. Marinič, dir. Fišer, inž. Menzi.

Razdelitev nagrad udeležencem in zmagovalcu II. srednjega lahkoatletskega mitinga v Mariboru. Kakor znano se je vršil v dneh 5. in 6. oktobra drugi srednješkolski miting mariborskih srednjih šol pod pokroviteljstvom direktorja Drž. trgovske akademije g. Petra Modica. Na tem tekmovanju je zmagalo moštvo klasične gimnazije pred trgovsko akademijo in realno gimnazijo. V soboto se je vršila na trgovski akademiji primerna slavnost, na kateri je dobilo zmagovalno moštvo prehodna pokala JLS in združenja »Sibra« in so bili nagrajeni posamezni tekmovalci s praktičnimi darili in diplomami. Poleg dijakov so bili tudi navzoči zastopnik klasične gimnazije g. prof. Sila, zastopnik realke g. prof. Cestnik, zastopnik JLS g. Bergant in domači: g. prof. Degen. Goste je pozdravil dijak četrtega letnika Smerdu ter se prvenstveno zahvalil gg. direktorjem posameznih zavodov za primeren naklonjenost ter poudarjal važnost telesne vzgoje za razvoj duha. Zahvali se je tudi upravi SK Železničarja, ki je dala brezplačno na razpolago svoj stadion ter vsem onim mariborskim tvežkam, ki so materialno podrlje to prireditve Govorili so še g. prof. Sila, gosp. prof. Cestnik, g. Bergant in g. prof. Degen. Tekmovalci so dobili okusno izdelane diplome, deset najboljših plasiranih pa praktična darila. Najboljše so se plasirali Grgič (Trgovska akademija), Hlade (kl. gimnazija), Trelec (realka) in Smerdu (kl. gimnazija).

Ptujske novice

Otrok utonil v potoku. Dne 17. t. m. se je dogodila v Drbetincih pri Sv. Andražu v Slov. goricah nesreča, ki je zahtevala žrtev 2 leti starega Alojzija Gomzeja, sinka tamkajšnje posestnice. Otroci so se igrali v bližini potoka Črnc brez nadzorstva. Mali Alojz se je zaletel v potok in utonil. Ostali otroci so se razbežali in poklicali stariše. Ko so fantka potegnili iz vode, je bil že mrtev. Poskusili so sicer z umetnim dihanjem toda brezuspešno.

Nezgode in nesreče. Marjeta Kolednik, 16letna hči viničarja v Slatinj v Halozah, je pri žetvi ajde padla na srp in se nevarno poškodovala. — Filip Kumer, 29-letni viničar v Repišah pri Leskovcu v Halozah, je pral sode z vrelo vodo. Pri tem pa se mu je spodrsnilo, pri čemur se je celi škaf vode razlil po glavi. Dobil je zelo težke opekline na obrazu in prsih. — Nevarne poškodbe na glavi je dobil Ivan Ambrož, 36 let star dninar v Muretipcih. V prepiru ga je obdelal neki domačin tako hudo, da mu je na več mestih prebil lobanjo. — Ista usoda je doletela 49letnega posestnika Ivana Rižnarja v Vitomercih. Z nožem je dobil več sunkov hrbet, tako da so pljuča ranjena; razen tega ima težke poškodbe na glavi, prizadane s kamnom. Vse zgoraj navedene poškodovance so spravili v ptujsko bolnišnico.

„Čuvajte Jugoslavijo“

Mariborske in okoliške novice

Krvavi ples v Pongercih

Pred mariborskim malim senatom sta bila zaradi uboja obsojena na skupno 11 let in dva meseca težke ječe Ljudevit Lah in Jernej Beranič

Dne 5. marca t. l. je bila v Pongercih na Dravskem polju plesna veselica, pri kateri je bilo zlasti veliko mladine. K tej plesni veselici sta prišla tudi 21-letni Ljudevit Lah in 28letni Jernej Beranič. Okoli polnoči je prišlo med Antonom Medvedom in Josipom Lahom, bratom obtoženega Ljudevita, do prepira radi prispevka svirajoči godbi. Navzoči so prepir sicer ublažili, toda bojno razpoloženje je še tlelo. Ko se je Anton Medved podal domov sta ga ob nekem voglu pričakala Ljudevit Lah in Jernej Beranič ter ga z nekim topim predmetom do krvi potolkla na tla. Zbral je Medved vse svoje moči skupaj ter se zavlekel na neko dvorišče, kjer so pa njegove moči neopetale in je v nezavesti obležal s prebito lobanjo. Nekaj dni zatem je Med-

ved poškodbam podlegel v mariborski splošni bolnišnici. Kmalu zatem sta Ljudevit Lah in Jernej Beranič premikastila tudi Medvedovega brata Vinka Medveda, ki je moral iskati pomoči v ptujski bolnišnici, kjer pa je okreval. Orožniki so Ljudevita Laha in Jerneja Beraniča zaprli. Prišla sta na zatožno klop in sta se morala zagovarjati pred mariborskim malim kazenskim senatom. Oba sta sicer tajila vsakršno krivdo, vendar pa se je mali senat, ki mu je predsedoval s. o. s. Lenart, prepričal o krivdi obeh obtožencev in je Ljudevita Laha obsodil na 5 let in 1 mesec težke ječe, Jerneja Beraniča pa na 6 let in 1 mesec težke ječe. Obtožbo je zastopal državni pravdnik Sever.

Mariborski grad v dimu in ognju

Včerajšnje velike jesenske gasilske vaje so potekle brezhibno ter v navzočnosti velike množice Mariborčanov

Točno tri minute po 10. uri dopoldne je bil oddan signal o požarnem alarmu. Požarni objekt včerajšnjih velikih jesenskih gasilskih vaj je bil mariborski grad, ki je v trenutku bil v dimu, ki so ga povzročile dimne bombe. Treskale so pe-tarde, ki naj bi predstavljale napad z bombami iz zraka. V trenutku se je razgibalo v Gasilskem domu na Koroški cesti, kmalu zatem je odbrzela gasilska četa skozi mesto proti požarnemu objektu. Najprej je drvel poveljniški voz s predsednikom in poveljnikom ter podpoveljnikom, nato turbina, sledila je Magyusova leste, velika turbina, priklopna turbina, podeželski voz, Kruppov voz in rešilni voz. V akcijo je takoj stopilo 39 aktivnih gasilcev, ki so položili 12 cevi, in sicer 3 z napadom od znotraj,

9 pa z napadom od zunaj. Kakor bi trenil, so se vzpele kvišku tri leste, in sicer Magyusova leste in dve razstreljivni lesti. V četrt ure je bilo gašenje končano, sledil je raport vseh oddelnih vodij požrtvovalnemu poveljniku Ramšaku pod čigar vodstvom so se vršile lepo uspele velike jesenske gasilske vaje. Po sestopu celokupnega moštva in defileju je gasilska četa zopet odrinila nazaj v Gasilski dom. Včerajšnje gasilske vaje so najlepše priznanje reumorno delavstvu in vzorno požrtvovalnemu poveljniku Franc Ramšaku ter tehnični izvežbanosti mariborskega gasilstva, katerega sloves so tudi te vaje kakor zadnje in vse prejšnje v povojnih letih ponovno potrdile.

Harmonikarji Rdečega križa v Avstriji

Preteklo soboto popoldne je avtobus »Rdeči Francelj« peljal 22 harmonikarjev mariborskega Podmladka Rdečega križa z njihovim vodjo g. Vilkom Šusteršičem in mamicami preko meje v Gradec, kjer so na povabilo jugoslovanskega generalnega konzula g. dr. Djordjevića, graškega župana in vse javnosti gostovali v velikih koncertni dvorani »Rittersaal«, ki je bila že nekaj dni pred nastopom docela razprodana. Že na meji so bili malčki Rdečekrižarji in njihov zborovodja Šusteršič deležni toplih pozdravov, prav tako pa je bil pri-srčen sprejem v Gradcu, kjer jih je pozdravljala tisočglava množica. Točno ob napovedani uri se je koncert pričel. V dvorani en sam oglušujoč aplavz brez prestanka. Harmonikarje je na odru sprejel slavni pevski Šentpeterski zbor, ki je našim malčkom odpel pozdravno pesem, nato pa je spregovorila mala deklica in vsem izrekla dobrodošlico, za kar se je naš zborovodja ginjen zahvalil. Ni mo-žne popisati navalov navdušenja odličnega graškega občinstva, ki se je burno stopnjevalo od pesmi do pesmi. Zlasti so vžigali solospeli naših malčkov in pa krasno izvajani narodni plesi, ki so jih harmonikarji morali večkrat ponoviti. G. Šusteršič je bil v odmoru deležen nebroj iskrenih čestitk za uspeh, ki ga še v Gradcu ni bil deležen noben mladinski zbor. Zlasti se je pohvalno izrekel naš konzul, ki se je zboru Rdečega križa zahvalil, da so tako častno zastopali ju-goslavijo. Prav tako kakor sprejem je bilo prisrčno tudi slovo.

Prisrčno slovo

V družabni dvorani Nabavljalne za-ruge na Rotovškem trgu so se zbrali si-noči uradniki in uslužbenci mestne poli-cije, da se poslovijo od svojega predstoj-nika g. Svetislava Radoševića, ki je premeščen za šefa policije v Sremsko Mitrovico, v svoj rojstni kraj in od po-

licijskega nadkomisarja g. Iva Antičevića, ki je premeščen v Dubrovnik ter imenovan za šefa dubrovnike poli-cije. Lepega poslovnega večera se je udeležil tudi šef obmejne policije g. Sie-vo Krajinović in referent pri sreskem na-čelstvu g. Trojan. V imenu uradništva in vseh nastavlencev se je poslovil policijski nadkomisar g. Stanko Kos, najprej od predsednika g. Radoševića. V izbra-nih besedah se mu je zahvalil za vso na-klonjenost in mu želel na novem službe-nem mestu najboljši počutek in mnogo sreče ter uspehov. Izročil mu je skromno darilce z željo naj bi ga češče spominja-lo na obmejni Maribor. Za pozornost in ljubeznivost se je nato zahvalil vsemu uradništvu in nastavlencem predsednik g. Radošević. Dejal je, da težko zapušča Maribor, ki ga bo ohranil v najlepšem spominu in apeliral na vse navzoče naj bodo tako zvesto naklonjeni tudi svoje-mu novemu šefu. Prav tako prisrčno se je nadkomisar g. Kos poslovil tudi od nadkomisarja g. Antičevića, ki je služboval v Mariboru 3 leta in v zadovoljstvu vse-ga meščanstva opravljal svojo težavno in odgovorno službo. Tudi njemu je iz-ročil skromno darilce in ga prosil naj se večkrat spomni v solnčni Dalmaciji na severni Maribor. V imenu uradništva in nastavlencev kriminalne policije se je od obeh odhajajočih posebej poslovil višji policijski nadzornik g. Canjko, v ime-nu obmejne policije pa šef g. Krajno-vič. Poslovilni večer je potekel pozno v noč in v najlepšem razpoloženju. Oba, predstojnik g. Radošević, ki bo še tekom današnjega dne izročil svoje posle nadkomisarju g. Kosu in nadkomisar gosp. Antičević bosta še danes odpotovala na nova službena mesta.

Avstrijski konzul v Mariboru. Včeraj se je mudil v Mariboru ljubljanski avstrijski konzul g. Hammer ter imel pri »Or-lu« sestanek s člani tukajšnje avstrijske kolonije.

Mrtvaški zvon doni... Na Aleksan-drovi cesti 51 je preminula v visoki sta-

rosti 80 let vdova po nadsprevedniku drž. železnice Marija Perc. V splošni bol-nišnici je izdihnila v starosti 46 let za-sebnica Berta Višič. Težko prizadetim in žalujočim naše tople sožalje!

Miha s puško nam piše, da se je v sobotne mariborske pomenke vrnila ma-la pomota. Zadevni pasus v »Slovincu« od 13. oktobra se namreč glasi dobe-sedno »podžupan Martin Kores« in ne »podžupan bo Martin Kores«, kakor se je v omenjenih pomenkih pomotoma glasilo.

Nočno lekarniško službo imata danes v ponedeljek Maverjeva in Albaneževa lekarna, jutri v torek Savostova in Vid-marjeva.

Skrlatica razsaja po Mariboru. Proti širjenju bolezni so se izdala potrebna navodila.

Krvava veselica. Snoči je neka skupi-na fantov pokvarila s svojo objestnost-jo in podivjanostjo gasilsko veselico pri Sv. Miklavžu na Drav. polju. Fantje, ki so bili že vinjeni, so pri plesu navalili na 26letnega posestniškega sina Franca Sa-darna in njegovega 39letnega tovariša Ivana Rebeka ter oba zelo hudo z noži obklali. Kri je tekla in noži so se bliska-li, končali pa so napadalci šele, ko so videli, da ležita dva v mlaki krvi. Oba ranjenca so nemudoma prepeljali v mari-borsko bolnišnico, fantje pa bodo imeli opraviti pri sodišču.

V klasični deželi pretepov in poko-ljev, kakor je ob nedavni sodni obrav-navi označil državni tožilec z Sever — Dravsko polje je zopet vzplamtela vroča fantovska kri. V Braunšvaigu je prišlo do krvavega napada, katerega žrtev je postal 21letni delavec Štefan Klep, ki je ranjen s 4 zaboljaj z nožem obležal ne-zavesten v mlaki krvi. Krivci se bodo morali zagovarjati pred sodniki.

Nočni napad. Preteklo noč je okoli pol noči neznani moški napadel zakonca Polenšek s Pobrežja, ko sta se po Alek-sandrovici cesti vlačila iz Košakov. Ne-znarec je navažil na zidarja Maksa Po-lenška, ga s pestmi pobil na tla. Pri padcu na pločnik je Polenšek zadobil veliko zevajočo rano na tilniku in so ga morali prepeljati v bolnišnico. Napadalec je izginil v noč.

Nesreče iz dneva v dan. V soboto je mlatilni stroj zmečkal 24 letnemu po-sestniškemu sinu Ivanu Verončiču v Strgoncih prste na levi roki. — Stroje-vodji Ivanu Jazbecu iz Studencev je stroj poškodoval levo roko, avtomobilska vra-ta pa so težko poškodovala glavo ko-vaškemu pomočniku Alojziju Blatniku iz Taborske ulice. Vsi poškodovanci se zdravijo v tukajšnji bolnišnici.

Vandali ničemer ne prizanašajo. Po-sestniku Janezu Potočniku so v njego-vem gozdu Šmiklavžu pri Mariboru še reugotovljeni vandali posekali precejšnje število dreves ter jih odpeljali. Po-točnik trpi občutno škodo okoli 1000 Din.

Purani in »kršene lisice«. V Grabah so se vtihotapili dvonožni lisjaki v kur-nik posestnice Franciške Kosj ter si pri-voščili nekaj kokošk, pa tudi 7 purar-čkov je izginilo.

Tatvina vozička. Včeraj je še neizsle-deni tat odpeljal Hinku Uhlu z dvorišča v Splavarski ulici 7, ročni voziček, vre-den 500 dinarjev.

Deklica, ki vedno zbeži z doma. Žena mestnega uslužbenca Roza Kranjc s Ko-roške ceste je včeraj prijavila policiji, da je njena 9letna hčerka Rozika že tretjič pobegnila z doma in da ri za njo nikak-šega sledu. Izjavila je, da je hčerka šla pred dnevi v šolo, od koder pa je ni bilo več nazaj.

Nebo nad Razvanjem žari... Požarov pod Pohorjem ni konca. Zopet je gorelo v Razvanju. Ogenj je uničil gospodarsko poslopje posestnika Visočnika, razen te-ga še 50 stotov sena in 30 do 40 stotov slame. Na mesto požara so prihiteli raz-vanjski, bohovski in hočki gasilci, ki so preprečili, da ni ogenj povzročil še večje škode.

V Dravski dolni gorl... Posestniku Matevžu Jeseniku v Rušah je zgorelo gospodarsko poslopje in svinjak. Tudi ostrešje stanovanjske hiše je postalo žr-tev uničujočega ognja. Ruški gasilci so s takojšnjo intervencijo preprečili, da niso plameni zajeli sosednjih hiš.

Mariborsko vreme. Padavine 8,5, rela-tivna vlaga 89, minimalna temperatura 8,2, maksimalna 11,3, barometer 728,7.

GRAJSKI KINO Telefon 22-19

Do vključno torka 22. t. m. sijajna opereta

„CIGAN BARON“

Adolf Wohlbrück. Ker so bile do sedaj vse pred-stave razprodane, prosimo, da si nabavite vstop-nice v predprodaji. — Od srede dalje novi šlager v našem podjetju **„RAJ NA ZEMLJI“**. Sinfonija dunajskega valčka, Paul Hörbiger, Hans Moser, Theo Linggen, Hermann Thimig, Adele Sandrock. — Dnevno pri vseh predstavah naj-najnovejši posnetki iz bojev v Abesiniji. Svetovna senzacija Abesinija 1935 pa pride šele čez par dni izključno v naš kino.

Kino Union. Od danes dalje sijajne šlager-operete: **»Plavolasa Carmen«**. V glavni vlogi: Marta Eggert, Wolfgang Liebeneiner, Leo Slezak in Ida Wüst. Film krasnega petja in očarljive glasbe. Sledi: **»Dunajski valček«**.

Narodno gledališče

REPERTOAR

Ponedeljek, 21. oktobra: Zaprto.

Torek, 22. oktobra ob 20. uri: »Medvedji ples«. Premiera. Red B. Blokl.

Sreda, 23. oktobra: Zaprto.

Zanimiva premiera bo v torek, 22. tm. Uprizore komedijo češkega dramatika Vilema Werperja **»Medvedji ples«**. To delo je srečna zmes veseloligre in dra-me, pisane z velikim poznavanjem odra in njegovih efektov, vsebina je obdelana prav učinkovito ter prikazuje v deloma komičnih, deloma pa ganljivih situacijah usodo starega samotnega čudaka, ki ga ujame mlada barska plesalka v svojo past. Je vsekakor tipično odersko delo, ki ustreza na vse strani: ugaja ljubitelju smeja, pa tudi ljubitelju resnih odrskih del. Režira J. Kovič, v vodilnih ulogah nastopijo Savinova, P. Kovič in Gorinšek. Sicer pa je še zaposlen ves dram-ski ansabl v drugem dejanju (baru) na-stopi tudi del jazza. Premiera bo za red B in veljajo blokl.

Sejem za prašiče. Na sejem 18. okto-bra so pripeljali 282 prašičev. Kupčija je bila dobra in je bilo prodanih 187 svinj. Cene so bile naslednje: 5 do 7 tednov stari 40 do 50, 7 do 9 tednov 60 do 80, 3 do 4 mesecev 120 do 160, 5 do 7 me-secev 200 do 250, 8 do 10 mesecev 300 do 350, leto stari 500 do 580 Din; kilo-gram žive teže 4.50 do 5.50, mrtve teže 7.50 do 9.50 Din.

Razne vesti

Zadnja pot dr. K. Kodermana. Ob ve-ličastni udeležbi pokojnikovih prijateljev in znancev je bil v soboto dopoldne po-greb blagopokojnega zaslužnega javnega delavca dr. Karla Kodermana na celjsko okoliško pokopališče. Med udele-ženci pogreba je bil tudi direktor »Ju-tra« g. Stanko Virant. Po cerkvenem obredu, ki ga je opravil celjski opat Ju-rak, se je v tople občutenih besedah po-slovil od rankega najpreje starosta celj-skih Slovencev dr. Juro Hrašovec, v imenu glavnega vodstva CMD pa mu je govoril v slovo s. u. s. v Celju dr. Bauderk. Velikega pokojnika ohranimo v trajnem in svetlem spominu!

Nadškof Jeglič gre v samostan. Nad-škof dr. Jeglič je v soboto dopoldne za-pustil Gornji grad ter se s avtomobilom odpeljal v Stično, kjer bo odslej živel v stičenskem cistercijskem samostanu.

Iz železniške službe. Premošeni so: prometni uradnik Friderik Škorja-nec iz Ptuja na mariborski glavni kolo-dvor, prometni uradnik Stanko Čretnik iz Zidanega mosta na mariborski glavni kolodvor, nadzorik brzojava Peter Zu-panc iz ljubljanske signalne delavnice na Pragersko, oficial Anton Svetic iz Pra-gerskega na ljubljanski glavni kolodvor, prometnik Franc Omahen od Sv. Lov-renca na Pohorju na Jesenice, pomožni brzojavni nadzornik Ludvik Tarman iz Pragerskega v Ljutomer, Roman Božič iz Vidna na Pragersko, Rudolf Jakše iz Zidanega mosta na Pragersko, Franc Zimšek od progovne sekcije Zidani most k progovni sekciji Maribor gl. prog, Iv. Očko iz Slovenskih Konjic na mariborski glavni kolodvor, Ferdinand Maier iz mariborskega glavnega kol. na Prager-sko, Rudolf Šabeder iz Murske Sobote v Maribor.

Za komisarja združenih rezervnih častnikov je bil imenovan rezervni sodni polkovnik Djordje Djordjevič.

MARIJ SKALAN

ROMAN

Sida Silanova

Trudila sem se, da bi ga pozabila in se približala tebi. Storila sem vse, kar sem mogla, da bi ti postala prava zakonska žena. V Dubrovniku sem padla pred podobo Madone, zatekla sem se v vero, iskala v njej moči in milosti. Zaman, vse je ostalo zaman. Neskončne muke mojih naporov so me še bolj oddaljevale od tebe, dokler me naposled niso docela oddaljile in vrgle spet v naročje tistega, ki sem ga še vedno ljubila, dasi sem mislila, da je postal tuj in ga sovražim. In vendar: ko sva se prvič zopet srečala, sem se ga branila z vsemi sredstvi. Hotela sem ti kljub vsemu ostati žena. Toda boji, ki so zavirali v moji duši, se niso več poglobili. Gnali so me dalje, vrteli nad prepadi, dokler me niso strli in z zlomljenimi živci vrgli ob tla. Šele tedaj sem se vdala in se znova vrgla okoli vratu prvemu.

»In vsega tega mi nisi povedala! To je bilo podlo! Jaz...«

»Hotela sem, a nisem imela poguma. Lahko me obsodiš, lahko me ubiješ, toda brez pravice. Kriv si sam. Trudila sem se postati ti žena in bila bi ti morda tudi postala, kljub vsemu, če bi bil mož. Prav tedaj, kadar sem ti bila najbližja, si me s svojo nemokostjo sunil daleč

proč. Zaman sem se trudila, da bi vzbudila v tebi tisto, česar ni bilo. Ni bilo. Nisi možki, ki bi me mogel privezati nase, razplamteti. Tvoja ljubezen je plamen brez toplote; sveti, a ne greje. Meni se je pa hotelo ognja. Vsa moja mladost je kričala po njem. V neštetihi nočeh sem bedela ob tebi. Moja duša in moja kri sta rjuli v gluho temino, ti pa si spal in ju nisi slišal. Potem je moj krik po tebi utihnil. Spoznala sem, da ne moreš, da sploh ne moreš biti drugačen, da tistega, česar v tebi ni, ni mogoče prebuditi. Vedela sem tudi, da ti sam tega nisi kriv, da ti je prirojeno. Toda to mi ni zadostovalo za odpoved, ki bi jo bila morala skleniti, ako bi ostala pri tebi. Čemu si se poročil? Ker menda sam nisi vedel, da nisi za zakon. Ne z menoj ne s katero drugo. Pač morda: ako bi bil našel sebi enako... In tudi sedaj vidim, da nisi mož. Za hip, le neskončno kratek hip si vzplamtel, nato si se pa zrušil kakor prazna vreča, namesto da bi planil, pograbil karkoli in me ubil, žensko, ki te je varala, izdala, osramotila...«

Mirni ton njenih besed, ki je zrasel iz prvih viharov vzplamtenj, se je zopet izgubljal v novem izbruhu histerije.

»Morda bi te še vedno ljubila...« je

kričnila, morda bi te vsaj prosila odpustitve, ako bi sedaj zdijal kakor možki, me udaril, ubil. »Ubij me!« je zarjula. »Čemu me ne ubiješ? Čemu sediš kakor kup nesreče in se ne zganeš. Reši me teh peklenjskih muk! Osvobodi me življenja, ki je zrušeno in ne bo nikoli več celo. Uniči z menoj vred tudi plod mojega greha. Naj izgine ta rod, ki je preklet. Stori nekaj! Govori!«

Planila je k njemu, ga zagrabila za ramena in divje stresla;

»Stori nekaj! Tako sprejemaš izpoved svoje do dna pokvarjene žene, ki te je varala in nosi v sebi vidni dokaz tega varanja. Kaznuj ničvrednico, ki je sama iskala ljubimca, sama odkrila in uredila gnezdo greha. Uniči vse, samo njega pušči, njega — dr. Frangeža...«

»Dr. Frangeža...« je kričnil Ervin, ko da se je v grozi prebudit iz strašnih sanj. Vstal je in stal pred njo blede kakor zid. V očeh mu je gorel plamen silne bolečine, prehajajoče v brezmočni obup.

»Da, njega. Danila. On je. Njega sem ljubila, njegova sem bila, njegov je otrok... Vsi vedo to, vsi ob Jasnici, vsi ob Dravi, vsi v Mariboru, samo ti nisi vedel... Uniči me!«

»Ne,« je zajecjal. »Živi! Sedaj vidim, vem vse. Sam sem kriv. Pet in trideset let sem se ogibal žensk, ker sem se zavedal, da nisem zanje in moral bi se jih bil ogibati še dalje. Priklenil sem te nase, ker sem v svoji slepoti mislil, da me res ljubiš, da stonáš z menoj v za-

kon iz ljubezni. Potem sem pričel spregledovati in spoznavati. Ne misli, da se nisem sam zavedal, da najin zakon ni zakon. Samo tega nisem vedel, za kakšno ceno si postala moja žena. Kupil sem te, kupil kakor blago, posestvo, tovarno. Tvoja poroka z menoj je bila žrtev... To je strašno, najstrašnejše. Ob tem je vse drugo nepomembno.«

»A jaz sem se pustila prodati, zato sem sama kriva.«

»Nisi, bila si le prodajno blago. Oče je bil prodajalec, jaz kupec.«

»In lastnik,« je kričnila v novem valu. »Uniči to blago! Stori mi uslugo!«

»Tebe in sebe,« je zakričal v blazni grozi obupa.

»Prosim, stori!«

»O, ne...« je omagal. »Ne. Živi! Živi in hodi svoja pota! Nisam pravice. Nikoli nisi bila moja. Samo o sebi lahko odločam. Živi...«

S sklonjeno glavo in povešenima rokama se je obrnil proti vratom in hotel oditi, toda Sida je planila predenj in mu zastavila pot:

»Kam hočeš?«

»Svojo pot.«

»Kam?«

»Tam, kjer bom večno sam...«

»Ervin...«

»Pusti me!«

»Ne. Kričala bom, rjula, priklicala vso hišo.«

(Se bo nadaljevalo.)

Iz življenja in sveta

Negusova vražja vohunka

Doživljaji in spretnosti učenke polkovnika Lawrencea — Brezprimerna drznost mlade in lepe vohunka — Vse se ji posreči, vse izpelje

Ni vojne brez špionaže in protišpionaže. Špionaža sega v najstarejšo dobo človeštva in se je v teku svetovne vojne v vseh svojih tveganih pretkanostih in drznih zasnutkih razvila do viška. Tudi Abesinija ima svojo špionažo, ki je v teku zadnjih mesecev ob zapletljajih z Italijo svoji domovini imenitno služila. V Adis Abebi kar mrgoli raznih nemških, italijanskih, japonskih, francoskih in ruskih agentov, pa tudi zaupniki britanske špionaže delujejo z vso vmeno. Toda Abesinija ni držala napram temu križem rok. Ime »vražje špijonke«, kakor imenujejo mlado Woezero Manen, je postalo slavno po vsem svetu in ob njenem imenu strepetava celica italijanske poročevalske in špionažne službe v Mogadiskiju v italijanski Somaliji.

Prva preizkušnja: pomagal je opij.

Manen Woezero je odkril slavni polkovnik Lawrence. Njena prva sijajna preizkušnja v špionažni službi sega v l. 1917. Britanska špionažna celica v Adis Abebi je tedaj razvila v razkrojeni Abesiniji neverjetno delavnost. Na cesarjevem dvoru v Adis Abebi so se godile čudne reči. O vsem tem smo čitatelje že seznanili v posebnem članku. Lawrence je hotel na vsak način dobiti popolno jasnost glede tega, kaj se dogaja za za: vesami abesinskega dvora. Celo najboljši agenti in zaupniki so v razjasnitvi tajinstvenih dogodkov odpovedali. Tedaj je padla njegova pozornost na lepo mlado ženo iz Amhare, na Woezero Manen. Mlada žena s svetlo rujavo kožo, mladane povsem evropski, obraznih potezah in izrednim talentom za jezike, je vzbudila Lawrenceovo pozornost. Takoj jo je pritegnil v svojo šolo ter jo uvajal v abe celo in skrivnosti špionaže. — Ko je videl, da kaže mlada Woezero Manen zredno nadarjenost za te drzne posle, ji je poveril kočljivo nalogo, da dožene, kaj se dogaja na besinskem dvoru. Mlada žena je imela srečo. Ni minil teden dni in že se je zaljubil vanjo osebni pribočnik mladega negusa Lidija Jeassua. Ni minulo 14 dni in že se je Woezero Manen nemoteno sprehajala po hodnikih dvora v Adis Abebi. Strast v uživanju opija, ki jo je Woezero Manen takoj opazila pri svojem ljubimcu, je prinesla možnost, da izvede mlada špijonka svojo nalogo. Polkovnik Lawrence ji je dal na razpolago precejšnje količine opija in po

8 dneh je bilo tansko zunanje ministrstvo v Londonu točno informirano o tajnem dogovoru med Lidijem Jassujem in Turčijo. To je bilo za Jassuja usodno. Kmalu za tem je te razmere udaril Raz Tafari, današnji neguš abesinski. Lidij Jeassu je izgubl prestol in pozneje najbrže tudi glavo.

Beračica...

Ko so se pričele pred meseci italijanske sovražnosti, je Woezero Manen zopet šla na delo. Takoj se je znašla med italijanskimi in abesinskimi četami pri Ual uala, kjer so bombe, strojnice in banditi razganjali prebivalce. Woezero Manen se je, preoblečena kot beračica, plazila okoli vojaških transportov in je vse prav dobro čula in videla, o čemer je dobro vedela, da v Adis Abebi vse to potrebujejo. Ponoči se je pretolkla preko meje in kmalu zatem je poveljnik abesinskega obmejnega ozemlja bil dobro poučen, o prodoru italijanske vojske in je na ta način preprečil, da bi njegovi vojaki bili poraženi ali pa ujeti. Italijani so dobro vedeli, da je v ozadju spretna špijonska roka. Toda vse njihove poizvedbe so bile zaman, niti najmanj pa ni padel sum na ubogo, v cunjah in krpah oblečeno beračico, ki je bila nenadoma izginila. Ko so se nazadnje spomnili, da bi utegnili biti ta beračica vzrok vsega zla, je bila Woezero Manen že davno na varnem v Adis Abebi.

V »leviem brlogu«.

Kmalu zatem se je podala naravnost v levji brlog. Abesinski vojaki so jo spremljali po skrivnih stezah in sredi italijanske somalijske pokrajine tik do obmejnih stražarjev pred Mogadiskijem, kjer se je na mah vse izpreverilo v rafiniran teater. Woezero Manen je vsa obupana bežala, za njo pa abesinski vojaki. Italijanski obmejni stražarji so v svoji naivnosti takoj sklepali, da ne more to biti nič drugega; kakor da Abesinci lovijo to ženo, ki je gotovo Abesincem kaj neprijetnega napravila. Italijani so sprejeli Woezero Manen z vsem navdušenjem, ona pa je takoj zahtevala, naj jo takoj peljejo k poveljniku, ki da mu ima sporočiti važne stvari. Na ta način se ji je posrečilo priti v italijanski glavni stan. Nekega večera je izginila in v italijanskem vojnem stanu so opazili, da je z njo vred izginilo važno gradivo, v kate-

rem so bili pomembni podatki o italijanski protišpionaži v Adis Abebi. Hoezero Manen je to gradivo spravila takoj v prave roke v Adis Abebi.

Deležna najvišjega odlikovanja.

Marca letošnjega leta pa je izvršila mojstrsko špionažno delo. Med Abesinijo in Japonsko so bila tedaj v teku pogajanja glede sklenitve vojaške pogodbe. Toda Italijani so bili o stvari dobro poučeni in posrečilo se jim je, da so prišli do besedila osnutka pogodbe. Izginotje važne listine se je takoj opazilo. Jasno je bilo, da se morajo listine nahajati še v Abesiniji, najbrže v Adis Abebi. Zopet je imela drzna Manen Woezero važno nalogo. Nikdar ne bo znano, kako se ji je posrečilo priti v notranjost italijanskega poslaništva v Adis Abebi. Takšni triki se ne izdajajo. Na vsak način pa se je zgodilo, da je na večer istega dne, ko je ta važna listina izginila, bila še zopet v posesti abesinskega vojnega ministrstva. Woezero Manen, ki je že imela kot edina ženska odlikovanje Menelikove kolajne, je postala za to neverjetno spretno izpeljano špionažno delo deležna najvišjega vojaškega odlikovanja abesinskega, to je etiopske zvezde in razen tega je prejela tudi lepo denarno nagrado.

Kje se nahaja Woezero Manen.

Italijani so vse napravili, kar so mogli, da napravijo konec nevarnemu špijonskemu delovanju te »vražje špijonke«, toda vse zaman. Gotovo je, da igra vražja špijonka Manen Woezero, zlasti sedaj v vojnih dogodkih na abesinskih tleh, vodilno vlogo. Morda se skriva kje v puščavju Ometa in Gale, morda jaha kje okoli Harrarja, v Ogadnu ali pa v okolici Kafe, da prinese kakšnemu vazalnemu knezu važno negušovo sporočilo. Morda pa je Woezero Manen kakšna služabnica vodilnega italijanskega častnika v Eritreji ali Somaliji, ki mu bo že znala pomagati z opijem ali podobnim. Nema pa je ta vražja ženska v Adis Abebi in snuje drzne načrte za izvedbo nalog, ki bodo morda v poteku italijanske-abesinske vojne odločilnega pomena.

Abesinski cesar kot sodnik

Abesinski cesar Haile Selasie je oseba, o kateri danes govori ves svet. Ves tisk na svetu posveča tej kronani glavi veliko pozornost in med vodilnimi listi lahko opazimo tekmovanje, kdo bo izčrpnije in čim več zanimivega objavil o njegovi osebi. Vsi evropski in ameriški listi so preplavljeni s kratkimi in dolgi članki o Abesiniji in njenem poglavarju cesarju Haile Selasiju. Pred dnevi je neki angleški list objavil resnično zgodbo iz sodne prakse abesinskega cesarja.

Abesinski cesar Haile Selasie se je udeležil neke slovesne otvoritve novozgrajene ceste. Ko se je vračal v svojo palačo, ga je zbrano abesinsko ljudstvo navdušeno pozdravljalo. Pri tej priliki se je povzpел neki Abesinec na streho hiše, da bi boljše videl cesarja in zgrmel na nekega svojega znanca, ki je stal ob hiši, ter ga nevarno poškodoval, dočim se radovednežu ni nič zgodilo. Nesrečnejši je v bolnišnici umrl in njegovi sorodniki so zahtevali smrtno kazen za človeka, ki jim je ubil dragega sorodnika. Po abesinskih zakonih so imeli pravico zahtevati smrtno kazen. Negus je bil pred tešavno rešitvijo, kajti človek, ki je padel s strehe ni smrtno poškodoval svojega znanca, ni storil tega hote, marveč po nesreči. Zato je mučno zadevo Negus razsodil naravnost s Salamonovo modrostjo. Obsodil je obtoženca na smrt. Toda ko so se sorodniki nesrečnejša radovali obsedbe, jih je presemetila Negusova obrazložitev, namreč da mora biti ubit na podoben način kot njegova žrtev. Neki sorodnik ubitega je moral skočiti s strehe na obsojenca in ga usmrtiti. Tako korajžnega pa ni bilo med sorodniki in je za to tudi Negusova smrtna obsodba bila brezpredmetna.

V knjižnici.

Gospa: Ta dela mi ne ugajajo, so preplitva. Dajte mi nekaj globljeja.

Knjižničar: Izvolite morda zgodbo »Dvanajstih milj pod morjem«?

Razno

Naznanjam, da

NISEM PLAČNIK

za dolgovce, ki bi jih naredila moja žena Rozalija Kumporšek. Ivan Kumporšek, Sv. Marjeta ob Pesnici. 4815

Prodajam

JABOLKA

oddajamo po Din 1.50 naprej. Velika izbira. Kmetijska družba, Meljska cesta 12. 4749

AFRIK, ŽIMA,

vata, žimnice, otomane, kauče, naslonjače v veliki izbiri nudi najceneje Novak. Ve-trinjska 7. Koroška 8. 4285

Sobo odda

Starejša dama dobi lepo, solčno

SOBO

z uporabo kopalnice itd. Os-krba v hiši ali brez po dogo-voru. Avtobusna postaja pri hiši. Kettejeva ul. 10. 4514

Širite »Večernik«